

TULEMUSLIK SEEMNEKASVATUS

Seemne tootmine liigiti: nisu, oder, rukis, kaer

MTÜ Eesti Seemneliit 2021

TULEMUSLIK SEEMNEKASVATUS

Seemne tootmine liigiti: nisu, oder, rukis, kaer

Seemnekasvatuse infobrošüürid

2. osa

Koostaja: Karen Uudeberg

Kaastööd:

Reine Koppel (nisu)

Ülle Tamm (oder)

Ilme Tupits (rukis)

Ilmar Tamm (kaer)

Pildid: Reine Koppel, Evelyn Vanamb, Eesti Taimekasvatuse Instituut

Taustinformatsioon: Maaeluministerium, Põllumajandus- ja Toiduamet

Teabematerjal on välja antud PRIA Teadmussirde ja teavituse tegevuse toetuse raames 2021. aastal.

Tegevuse korraldaja ja autoriõiguse omanik: MTÜ Eesti Seemneliit

TERAVILJASEEMNE TOOTMISE JA TURUSTAMISE NÕUDED

Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse rakendusaktidega on kehtestatud erinevate liikide seemne tootmisele spetsiifilised nõuded. Need on maaeluministri määrused, millega täpsustatakse seemne kategooriad, sertifitseerimise kord, kvaliteeti vähendavad taimekahjustajad, vajalikud dokumendid jm sertifitseeritud seemne tootmisel olulised asjaolud. Nisu, odra, rukki ja kaera seemne tootmist reguleerib määrus „Teraviljaseemne kategooriad ning teraviljaseemne tootmise ja turustamise nõuded“ (edaspidi käesolevas brošüüris: määrus).

Nisu (harilik, spelta, kõva), hariliku kaera, hariliku odra ja hariliku rukki puhul eristatakse järgmiseid kategooriaid: supereliit (SE), eliit (E), hübriidsordi eliitseeme (F1), esimese põlvkonna sertiitseeritud seeme (C1; v.a rukkil), teise põlvkonna sertiitseeritud seeme (C2; v.a rukkil), hübriidsordi sertiitseeritud seeme (C).

Nõuded kasvukohale¹

Teravilja seemnepõllu rajamisel tuleb arvestada, et samal kasvukohal

- sama liigi teise sordi või
- sama sordi mitte sordiehtsa seemne või
- sama sordi madalama kategooria seemne

kasvatamisest peab olema möödunud SE või E tootmiseks **vähemalt kaks aastat**, C kategooria seemnepõllu rajamiseks **vähemalt üks aasta**.

Välis- ja vahetõu peab toodetava seemne segunemise mis tahes viisil naabruses asuvalt seemnepõllult pärit seemnega ning taimed peavad olema kaitstud võõrtolmlemise eest. Seemnepõllu ja kõrvalasuvate teraviljapõldude vahele tuleb jätta piisavalt lai eraldusriba, et vili lamandumisel ei seguneks.

Põldtunnustamine ja sertifitseerimine

Nisu, kaera, odra ja rukki seemnepõldudel peab taimik olema kasvuperioodil põldtunnustatud vähemalt üks kord, seejuures arengustaadiumis, mis võimaldab hinnata nii sordipuhust kui seemne kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate levikut. Sordiehtsust ja -puhust kontrollitakse järelkontrolli katsete käigus. Taimekahjustajate esinemist kontrollitakse tunnustamise käigus viisakult.

¹Käesolevas brošüüris on toodud nõuded põllumajandusministri määruse „Teraviljaseemne kategooriad ning teraviljaseemne tootmise ja turustamise nõuded“ 05.03.2021 jõustunud redaktsiooni põhjal.

Teraviljaseemne kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate loetelu ja piirmäärad

Taimekahjustaja	SE / E kategooria	C / C1 / C2 kategooria
Nisu lendnõgi	0,0 %	0,2 %
Odra lendnõgi	0,0 %	0,2 %
Kaera lendnõgi	0,0 %	0,2 %
Odra triiptõbi	0,5 %	0,5 %
Kõvanõgi	0,0 %	0,2 %

Allikas: Põllumajandusministri 24. aprilli 2006. a määruse nr 55 "Teraviljaseemne kategooriad ning teraviljaseemne tootmise ja turustamise nõuded" Lisa 3

Lendnõe ja odra triiptõve esinemist kontrollitakse ainult sortide puhul, mis on vastavale haigusele vastuvõtlikud. Piirmäära ületamisel võib PTA määrata soovitusel või kohustuse seemnepartii puhtida või kahjustaja suurema osakaalu korral seemet ei sertifitseerita.

Seemnepartii ja proovivõtmine

Sertifitseeritav seemnepartii peab olema ühtlase kvaliteediga ja teistest partiidest eraldatud. Nisu, odra, kaera ja rukki sertifitseeritava seemnepartii lubatud kaal on **30 tonni**² ning keskmise proovi minimaalne kaal **2000 grammi**.

Tööproovi standardsuurus teiste liikide ja tungaltera määramiseks on 500 grammi.

Tuulekaera kahtluse korral kontrollitakse selle sisalduse osas 3000 grammi suurust proovi.

Kahtluse puudumisel, kuid pakendaja taotlusel saab määrata tuulekaera sisalduse samuti 3000- või 1000-grammise proovi alusel.

Etiketi kehtivusaeg

Eestis sertifitseeritud SE, E ja C –kategooria teraviljaseemne partii etikett kehtib kaks aastat müügi pakendi sulgemise kuupäevast. Kehtivusaega saab seemnepartii omaniku taotlusel pikendada, võttes selleks seemne idanevuse kordusproovi. Kui idanevus on endiselt nõuetekohane, pikendatakse etiketi kehtivust kahe aasta võrra.

²Seemnepartii maksimaalne kaal võib olla kuni 5% lubatust suurem.

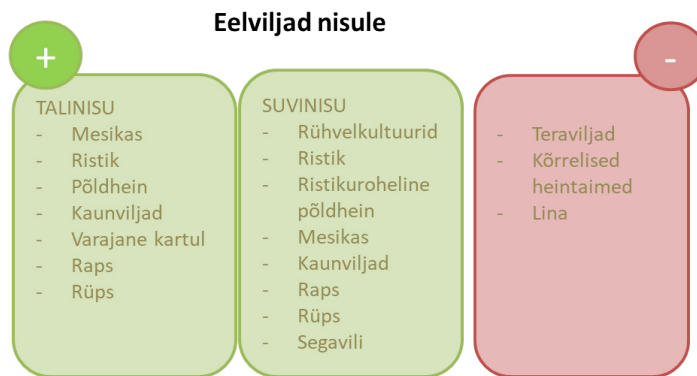
Nõuded sertifitseeritud seemne idanevusele ja muudele kvaliteedinäitajatele on toodud käesoleva brošüüri tagakaane siseküljel.

NISU SEEMNEKASVATUS

Nisu on Eestis kõige enam levinud teravili, kusjuures talinisu pind on järjepidevalt tõusnud ja moodustab täna pea kolmveerandi kogu nisu pinnast. Sortide valik on suur ja siinses kliimas on talinisu sordi valikul üks tähtsamaid omadusi selle talvekindlus. Suvinisu puhul on oluline kasvuaeg, et koristus ei lükkuks liialt sügisele, kus sagenevad vihmahood võivad takistada kvaliteetse tera koristust.

Eelviljad

Suvinisu on eelviljade suhtes nõudlikum kui teised suviteraviljad ja agrobioloogilisest aspektist lähtudes oleks parimad eelviljad rühvelkultuurid, liblikõielised, kaunviljad. Ka talinisu on heaks eelviljaks haljas- väetiskultuurid.

Nisule ei ole heaks eelviljaks teraviljad, mille omavaheline järgnemine võib tekitada rohkem haiguseid ja kahjureid. Seda negatiivset mõju saab vähendada taimekaitsevahenditega ning mehhanilistest abinõudest kõrrekoorimisega. Kõrrelised heintaimed eelkultuurina võivad tekitada nisule põllul konkurentsi.

Põllu valik ja harimine

Nisule sobivad neutraalsed või nõrgalt happelised (pH 6,0-7,5) parasniisked liivsavimullad. Talinisu jaoks on hea ühtlane või väikese kaldega põllureljeef, et lume sulamise või vihmavesi põllule ei koguneks.

Nisupõllu mullaharimine sõltub eelviljast. Põldheina kamar purustatakse randaali või hõlmkooriga. Kui eelviljaks on teravili, tuleb teha kõrrekoorimine. Kesa küntakse 3-4 nädalat enne talinisu külvi, haritakse kultivaatoriga. Suvinisu puhul tuleks savisematel muldadel samuti künda juba sügisel, kevadel kultiveeritakse. Harimiskordade arv sõltub mulla lõimisest, kuid liigselt ei tohiks mulda kevadel töödelda, et säilitada suvinisule idanemiseks vajalik mullaniiskus.

Suvinisu on kevadisele põuale tundlikum kui talinisu. Enne külvi võib rullida, et tagada ühtlase tihedusega külvialus. Peale külvi kasutatakse rulli selleks, et vajutada seemned paremini niiske mullaga kontakti. See on kuiva ja põuase kevade puhul suvinisule tähtis. Tärgranud nisu võib ka äestada, kuid sellega peab olema ettevaatlik.

Külvisügavus on 3 - 5 cm, vastavalt mulla lõimisele. Raskematel ja niiskematel muldadel külvatakse madalamale, kergematel ja kuivematel sügavamale. Nisu külvatakse tavaliselt reavahega 12,5 - 15 cm.

Külvi aeg ja külvisenorm

Talinisu optimaalne külviaeg on 10.septembri paiku, intensiivsetel sortidel ning sooja sügise puhul ka veidi hiljem. Liiga varajane külv võib kasvatada liiga suure lehemassi, mis on soodne pinnas lumiseene levikuks. Kaitseks lumiseene eest tuleb kasutada selle haiguse vastu efektiivseid puhiseid. Suvinisu külvatakse kevadel esimesel võimalusel, et idanemiseks ja kasvu alguseks oleks piisav veevaru ja kasvuperioodi arvestades saaks vili koristuskäpsiks enne suuremaid sügise vihmaseid.

Nisu külvisenorm (id.tera/m²)

Talinisu	Suvinisu
400 – 450	500 - 550

Külvisenormi valikul arvestatakse sordi külviaega, varajasema külvi puhul kasutatakse väiksemaid külvisenorme. Samuti tasub vaadata andmeid võrsumisvõime kohta - kui talinisu sort on hästi võrsuv, võib külvisenorm olla 350. Põua ja kuumema ilmaga võivad kõrgema külvisenormiga külvid siiski suurema saagi moodustada.

Külvisenorm ei pea olema liiga suur, seeme vajab kasvuks ruumi.

Seemnevilja koristus

Nisu koristatakse esimesel võimalusel täisküpsuse alguses, et seemnevili ei kaotaks oma idanevust. Sügisel nisu vihma kätte jäädes võib tera hakata peas idanema ning idanevus langeda või sootuks kaduda. Kui valminud tera idu on ära liikunud, siis idanevus enam tagasi ei tule. Seega on kiire koristus nisu puhul tähtis nii seemnevilja kui küpsetuskvaliteedi tagamiseks.

Vili koristatakse soovitatavalt alla 22 % niiskusega. Seemnevili tuleb kuivatada madalamal temperatuuril. Vilja kuivatustemperatuur 18-20% niiskusesisaldusega vilja puhul ei tohi olla üle 40-45 kraadi, niiskemal viljal veel madalam. Kuivatustemperatuur sõltub vilja temperatuurist - mida suurem on niiskusesisaldus, seda madalam peab olema kuivatustemperatuur.

Eelsorteerimine enne kuivatamist annab puhtama ja ühtlasema vilja, mida on ökonoomsem kuivatada.

Seemnevili kuivatatakse 13-14 % niiskusesisalduseni. Alla 12% ei tasu kuivatada. Peale kuivatamist tuleb vili jahutada välisõhu temperatuurini.

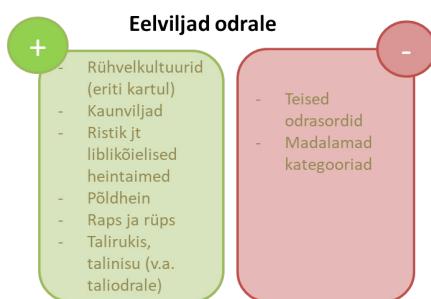
ODRA SEEMNEKASVATUS

Olles teraviljade kasvupinnalt Eestis teisel kohal, on oder suviviljadest kõige enim kasvatatud teravili. Seejuures on taliodra kasvupinnad on Eestis viimastel aastatel kiiresti suurenenud ja järjest otsitakse katsetamiseks uusi siia sobivaid taliodra sorte. Odra puhul on väljakutseks tema vastuvõtlikkus haigustele

ning taliodra puhul talvekindlus, kuid kui hooaeg hästi õnnestub, on selle kultuuri suureks eeliseks tema võrdlemisi lühike kasvuaeg. Kvaliteetse seemne tootmiseks on oluline järgida sobivat agrotehnikat.

Eelviljad

Odra kasvatamine ei sea eelkultuurile palju tingimusi. Seemnetootmiseks on ebasobivad vaid need põllud, kus eelneval perioodil on kasvatatud teisi odrasorte või sama sordi madalamat kategooriat. Soovitatav on kasutada rotatsiooni, mis vähendab taimehaiguste levikut ja kahjurite hulka.

Erinevalt suviodrast ei saa taliodra seemnepõlde rajada teiste taliteraviljade järele, kuna nende varis põhjustab seemnete segunemise.

Põllu valik ja harimine

Seemnepõld peab olema võimalikult umbrohupuhas, põllu ääred niidetud. Mullastiku poolest sobivaimad on keskmise lõimisega viljakad liivsavimullad, mille pH on 6–6,5. Oder ei talu liiga happelisi muldi (pH alla 4,5), ühtlasi ei sobi põuakartlikud ja toitainetevaesed liivmullad, liigniisked soo- ja soostunud mullad.

Odra külvieelne mullaharimine peab tagama mulla veevaru optimeerimise, seemnete hea kontakti mullaga ja umbrohtude hävitamise. Seemnepõllu järgnemisel teraviljale peaks eelneva vilja koristamisele järgnema kõrrekoorimine. Lisaks sellele on taimehaiguste ja -kahjurite leviku vähendamiseks, kvaliteetse ja kõrge terasaagi kindlustamiseks olulised künd ja külvieelne mullaharimine. Külvi järgselt põllu rullimine tagab parema ja ühtlasema tärkamise.

Seemnepõllu rajamiseks tuleb kasutada kõrge kvaliteediga sertifitseeritud seemet. Seemneostuga kaasa saadud dokumendid ja etiketid tuleb säilitada

ning dokumenteerida tuleb ka põllu harimise ja külviga seotud tööd.

Kuna enamus otra kahjustavaid haigusi levivad seemnega, on külviseemne puhtimine oluline. Puhised kaitsevad idandeid ja noori taimi kasvuperioodi algul ka mulla- ja õhu kaudu leviva nakkuse eest.

Oder on tundlik toiteainete puuduse suhtes kasvu algperioodil, mistõttu on soovitatav külviaegne väetamine kombineeritud külvikuga. Lämmastiku normi määramisel tuleks arvestada eelkultuuri, mulla huumusesisalduse ja orgaaniliste väetiste järelmõjuga. Taliodrale tuleb külviga koos anda madala N-sisaldusega NPK väetist, kevadel teha pealtväetamine ning vajadusel seda korrata 2-3 nädala pärast.

Kuna talioder on taimehaiguste suhtes vastuvõtlikum kui suvioder ja võib nakatuda lumiseenega, on kvaliteetse saagi saamiseks oluline teha fungitsiididega tõrje seenhaiguste vastu juba sügisel enne külmade saabumist (oktoobri teisel poolel). Oluline on ka sügisene umbrohutõrje ning kevadine kasvuregulaatori kasutamine lamandumise vältimiseks.

Külviaeg ja külvisenorm

Odra minimaalne idanemistemperatuur on 1–2 °C, mis lubab suviotra külvata esimesel võimalusel, esmajärjekorras varajane oder. Talioder peaks olema külvatud augusti lõpus või septembri esimesel dekaadil.

Optimaalne külvisügavus oleneb mulla lõimisest ja niiskusest – märja ja raske lõimisega mullal tuleb suviotra külvata madalamale (~3 cm) ja kuival ning kerge mullal sügavamale (5 cm). Taliotra optimaalne külvisügavus on 2-5 cm.

Optimaalsest sügavam külvil puhul odra saak väheneb.

Suviotra on soovitatav külvata **400–500 idanevat tera m² kohta**. Varajase odra külvisenorm on suurem, kuna tema võrsumisvõime on väiksem. Taliotra külvisenorm sõltub külviajast ja –oludest, olles suurusjärgus **350-400 id.tera/m²** või **250-300 soodsate olude korral**.

Seemnevilja koristus

Olenevalt sordist on suviotra kasvuaeg 70–110 päeva. Talioder valmib alates juuli keskpaigast, olles sellega üks esimesi sügisel koristatud põllukultuure. Koristamisega ei tohi hilineda. Ülevalminud vili kaotab kvaliteedi, kõrs hakkab murduma, lamanduma, terad peas idanema ja kahjustuvad hallitusseentega. Koristada võib ainult kuiva ilmaga, koristatud vili transportida kiiresti kuivatisse esmaseks töötlemiseks ja eelpuhastamiseks. Niisket vilja tuleb enne kuivatamist säilitada ventileeritavates hoidlates.

RUKKI SEEMNEKASVATUS

Talirukki kui risttolmleva kultuuri seemnekasvatases peab teiste teraviljadega võrreldes erilist tähelepanu pöörama kaugusisolatsiooni nõuetele. Väikseim vahemaa seemnepõllu ja naabruses asuva teise sordi või sama kategooria seemne mitte sordipuhta põllu vahel on kehtestatud määruses:

Minimaalne vahemaa nõue hariliku rukki seemnepõldudel (m)

Liik	SE / E	Sertifitseeritud seeme
Tavasordid	300	250
Hübriidsordid isassteriilsete taimede korral	1000	500
Hübriidsordid isassteriilseid taimi kasutamata	600	500

Eelviljad

Rukki eelviljaks ei sobi teraviljad, sest võib esineda liigilist segunemist ja taimehaiguste levikut. Parimad eelviljad talirukkile on libliköielised kultuurid.

Põllu valik ja harimine

Rukki seemnekasvatuseks sobib ühtlase reljeefiga ja liigvee äravoolu võimalusega ala. Põld peaks olema võimalikult ühtlase mullastikuga. Talirukkile sobivad, sõltuvalt sordist, keskmise kuni kergema lõimisega huumuserikkad parasniisked mullad. Talirukis kasvab hästi nõrgalt või keskmiselt happelistel muldadel.

Eelnevate kultuuride ellujäänud taimede teradega või umbrohtudega saastumise vältimiseks ei rajata seemnepõldu minimeeritud või otsekülvi põllule. Seemnekasvatuspõldu peab kündma vähemalt kolm nädalat enne külvi, et muld jõuaks ühtlaselt vajuda ja seejärel harida siledaks. Ühtlase külvisügavuse saavutamiseks tuleb enne külvi harida põldu pindmiselt.

Nii sügisel kui kevadisel väetamisel tuleb valida optimaalne, pigem väiksem lämmastiku norm, et vältida intensiivsest kasvust ulenevat lamandumist ning hilisvõrsete kasvamist. Liigne võrsumine soodustab taimehaiguste levikut ja põhjustab toitainete puudujääki.

Taimehaigused (lumiseen, jahukaste, roosted, äärislaikus, tungaltera) võivad ulatusliku esinemise korral põhjustada talirukkile olulist saagi ja kvaliteedikadu, samuti võivad kultuuri kahjustada taimekahjurid. Haiguste levikut ja kahjurputukate esinemist soodustab umbrohtude esinemine külvis ning põllul. Agrotehnilised võtted, vajadusel taimehaiguste ning -kahjurite ja umbrohtude tõrje bioloogiliste ja keemiliste preparaatidega aitavad kahjustusi ära hoida.

Külviaeg ja külvisenorm

Seemnepõllu külvi aeg on tulevast saaki silmas pidades väga oluline, õigel ajal külvates luuakse eeldused taimiku karastumiseks sügisel ja talve-tingimuste üleelamiseks. Optimaalne külviaeg on vastavalt sordile ja tootmisviisile (mahe/tava) **augusti viimastel päevadel (vähevõrsuvad sordid) või septembri esimestel päevadel (hästi võrsuvad sordid).**

Külvisenormi määramisel tuleb lähtuda sordi bioloogilistest omadustest, terade idanevusest ja tuhande tera massist. Talirukki külvi optimaalne sügavus on 3 cm. Sügavamale külvatud rukis tärkab aeglaselt ja ebaühtlaselt ning on vastuvõtlik taimehaigustele ja selle saak on väiksem.

Seemnevilja koristus

Seemnepõllu koristamist alustada **vahaküpsuse lõpus** ja reguleerida kombain nii, et terad ei saaks muljuda. Täisküpsuses koristades peab vähendama peksu kiirust, vältimaks poolikuid teri.

Vili kuivatada niiskusele alla 14%, sorteerida ja ladustada. Ühtlase õhuniiskuse ja temperatuuri tingimustes säilib rukki **idanemisvõime mitu aastat**. Ladustamisel tuleb hoolitseda selle eest, et viljale ei pääseks ligi närilised ja laokahjurid.

KAERA SEEMNEKASVATUS

Kaer on mitmes mõttes vähenõudlik põllukultuur, mille kasvatamise vastu on Eestis jätkuv huvi. Kaera seemnetootmine on kohapeal väga heal tasemel. Sortide valikus leidub meie tingimustesse hästi sobivaid nii Eesti kui välismaa sortide hulgast.

Eelviljad

Kuna kaer ei ole eelvilja suhtes eriti nõudlik, kasvatatakse teda sageli külvikordades teiste teraviljade järel viimase kultuurina. Ka kaerale sobivad eelviljaks ristik, kaunvili ja kartul. Edukalt võib kaera kasvatada rapsi, rüpsi, taliteraviljade, suvinisu ja odra järel. Segunemise ohu tõttu ei sobi kaera seemnepõllu eelviljaks vaid teised kaera sordid ja sama sordi madalamad kategooriad.

Põllu valik ja harimine

Kaerale on iseloomulik hästi arenenud ja sügav juurestik, mistõttu ei ole olulisi piiranguid mullastiku tüübi suhtes - teda võib edukalt kasvatada nii savi-, saviliiv-, liivsavi-muldadel kui ka turvasmuldadel. Halvemini kasvab kaer liivmuldadel, ebasobivad on õhukesed rähkmullad, mille veemahutavus on väike. Happelistel muldadel kasvab kaer paremini kui teised teraviljad. Maksimaalsete saakide saamiseks peab mulla pH olema siiski vähemalt 5,3–5,7.

Suure terasaagi jaoks peavad taimed olema kasvuperioodil toitainetega küllaldaselt varustatud. Kaera terasaaki suurendab peamiselt külvieelselt või külviga samaaegselt antav lämmastik.

Kaerataim omastab kõige intensiivsemalt toitaineid võrsumisest piimküpsuse alguseni.

Väetisekogused sõltuvad peamiselt mullaviljakusest, eelviljast ja kasvatatavast sordist. Optimaalsest kõrgemad lämmastikunormid põhjustavad lamandumist, hilisvõrsete arenemist ja mahumassi vähenemist, mille tulemusel alaneb toodetava seemnevilja kvaliteet. Eriti tundlikud on suurte lämmastikväetise annuste suhtes pikakasvulised kaerasordid. Suuremate lämmastikukoguste kasutamisel on lamandumisohu vähendamiseks soovitatav kasutada kõrretugevdajat.

Kaera peamisteks kahjustajateks loetakse kroon - ja kõrreroostet, kuid Eesti kliimatingimustes nakatub kaer roostehaigustesse enamasti vähesel määral kuni mõõdukalt. Mõlemat seenhaigust saab edukalt tõrjuda fungitsiididega, kuid kuna kaer on kemikaalide suhtes tundlik, võib taimehaiguste keemiline tõrjumine põhjustada saagi vähenemist. Olulisem on valida kaasaegne, hea haiguskindlusega sort.

Kaera tundlikkust keemilistele preparaatidele tuleb arvestada ka umbrohutõrje teostamisel. Kindlasti tuleb vältida umbrohutõrje teostamist kõrgete õhutemperatuuride korral.

Seemnepõllul ei tohi esineda tuulekaera.

Külviaeg ja külvisenorm

Kaer hakkab aeglaselt idanema juba 1–2 °C juures ja talub hästi külvijärgseid madalaid temperatuure, mis isegi soodustavad tema arengut. Külvama peab varakult, esimesel võimalusel, et taimed saaks kasutada kevadist niiskust

Optimaalne külvisügavus on **2,0–4,5 cm**. Kaer on teistest teraviljadest vähem tundlik suurema külvisügavuse suhtes. Optimaalseks külvisenormiks on enamasti **450–500 idanevat tera m² kohta**.

Seemnevilja koristus

Koristamisega hilinemisel hakkavad kaera kõrred murduma ja vilja kvaliteet võib kannatada. Seetõttu tuleks kaer täisküpsuse saabumisel võimalikult kiiresti koristada ja kuivatada.

Teraviljaseemne kvaliteedinõuded

Liik	Kategooria	Minim. sordi-puhtus %	Minim. Idanevus %	Maks. niiskuse-sisaldus seemnes %	Minim. seemne puhtus %	Teiste liikide seemneid kokku lubatud	Sh teised teravilja liigid	Muud liigid	Tuulekaer, viljatu kaer, uimastav raihein	Põldrõigas, harilik äiakas
Harilik nisu	SE, E	99,9	85	15	99,0	4	1	3	0	
	C1	99,7	85	15	98,0	10	7	7	0	3
	C2	99,0	85	15	98,0	10	7	7	0	3
Harilik oder	SE, E	99,9	85	15	99,0	4	1	3	0	1
	C1	99,7	85	15	98,0	10	7	7	0	3
	C2	99,0	85	15	98,0	10	7	7	0	3
Harilik rukis	SE, E	-	85	15	98,0	4	1	3	0	1
	C	-	85	15	98,0	10	7	7	0	3
	SE, E	99,9	85	15	99,0	4	1	3	0	1
Harilik kaer	C1	99,7	85	15	98,0	10	7	7	0	3
	C2	99,0	85	15	98,0	10	7	7	0	3

Allikas: Põllumajandusministri 24. aprilli 2006. a määruse nr. 55 „Teraviljaseemne kategooriad ning teraviljaseemne tootmise ja turustamise nõuded“ Lisa 1 (Maaeluministri 25. jaanuar 2018 määruse nr 6 sõnastuses)

TÄIENDAV INFO:

Riigi Teataja - Taimede paljundamise ja sordikaitse seadus

Rakendusakt „Teraviljaseemne kategooriad ning teraviljaseemne tootmise ja turustamise nõuded“

<https://www.riigiteataja.ee/akt/108122020004>

Kontaktid:

MTÜ Eesti Seemneliit

www.seemneliit.ee

seemneliit@seemneliit.ee

tel. 5693 9565

KÜLVAME USALDUST!